

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XV

19.03.2019

TOP / POJ / ODG / TDR

A1

SL

OL: DE

**AKTIVNOSTI STALNEGA ODBORA IN NJEGOVEGA PREDSEDSTVA
2016–2019**

A Poročilo predsedstva Stalnega odbora

B Predlog sklepa

A Poročilo predsedstva Stalnega odbora

1. Seje Stalnega odbora

V času avstrijskega predsedstva je bilo pet sej Stalnega odbora, na katerih se je slednji na eni strani posvetil izvajanju sklepov XIV. Alpske konference, na drugi strani pa pripravi sklepov za XV. Alpsko konferenco. Bistvene obravnavane teme so bile podnebne spremembe in predložitev poročila Posvetovalnega odbora za alpsko podnebje o »Alpskem sistemu podnebnih ciljev 2050«, priprava 7. Poročila o stanju Alp »Obvladovanje tveganja naravnih nevarnosti«, strukturna prenova tematskih delovnih teles Alpske konvencije, težiščna tema varčne rabe tal v Odboru za preverjanje ter sodelovanje z Makroregionalno strategijo EU za alpsko regijo (EUSALP).

Predsedstvo je svoje delo začelo na 63. seji Stalnega odbora, 5. in 6. aprila 2017 v Bolzanu. Na nadaljnjih sejah so bile nato obravnavane posamezne težiščne teme, ki so hkrati ustrezale prednostnim nalogam Večletnega programa dela, da bi tako zagotovili tesnejšo povezavo med aktivnostmi tematskih delovnih teles in aktivnostmi Stalnega odbora pri izvajanju Večletnega programa dela.

Obravnavane so bile naslednje teme:

- 64. seja Stalnega odbora, 4./5. oktobra 2017 v Gmundnu (A): »Ohranjanje in vrednotenje biotske raznovrstnosti in krajine«; poročila platform WISO in ECONET ter ad hoc ekspertne skupine za prostorsko načrtovanje.
- 65. seja Stalnega odbora, 13./14. junija 2018 v Schaanu (FL): »Spodbujanje trajnostnega prometa«; poročilo Delovne skupine za promet.
- 66. seja Stalnega odbora, 6./7. novembra 2018 v Innsbrucku (A): »Ukrepanje proti podnebnim spremembam«; poročilo Posvetovalnega odbora za alpsko podnebje.

2. Poudarki avstrijskega predsedstva

Avstrija je svoje predsedovanje vodila pod **motom »Ščitimo in koristimo«**, da bi tako izpostavili, da se varstvo Alp izvaja z roko v roki z njihovim razvojem in da se ti dve področji medsebojno ne izključujeta. Moto v ospredje postavlja tudi tri stebre trajnostnega razvoja – okolje, gospodarstvo in socialne vidike. Poleg nadaljevanja in nadaljnjega razvoja aktivnosti preteklih predsedovanj, kot je kulturni dogodek »Brati gore« ali arhitekturni natečaj »Constructive Alps«, je dala Avstrija številne nove pobude.

Prva prireditelj 21. oktobra 2016 v Tinju/Tainach (Koroška) na temo »Karavanke in Alpska konvencija – priložnosti regionalnega razvoja« je kot primer tesno povezanega kulturnega in jezikovnega prostora v ospredje postavila **skupen, medregionalni in sodelovalni celosten razvoj** pod streho Alpske konvencije. Ta pobuda se je nadaljevala leta 2018 s prirediteljo o gradnji nove planinske kočice »Annahütte« na meji med Avstrijo in Slovenijo – in o vprašanih glede raznovrstne rabe narave.

Velik poudarek je avstrijsko predsedstvo namenilo **temi podnebnih sprememb**. Na zadnjem XIV. zasedanju Alpske konference v Grassauu so ministri in ministrice sklenili ustanoviti Posvetovalni odbor za alpsko podnebje (ACB). Posvetovalni odbor se je med drugim ukvarjal s povezovanjem že obstoječih pobud in prispevkov glede podnebnih sprememb v alpskem prostoru in s pripravo konkretnega sistema ciljev Alpske konvencije v luči perspektive »podnebno nevtralnega alpskega prostora«. Prav ta sistem ciljev, ki opredeljuje cilje za dvanajst različnih sektorjev in je bil dokončan leta 2018, je novembra 2018 na svoji seji v Innsbrucku potrdil tudi Stalni odbor. Sistem ciljev predstavlja poleg tega jedro poročila »Alpski sistem podnebnih ciljev 2050«, ki bo predložen Alpski konferenci.

Sedmo Poročilo o stanju Alp, ki se je posvetilo temi »Obvladovanje tveganja naravnih nevarnosti«, je v okviru mednarodnega in interdisciplinarnega tima pripravila Platforma za naravne nesreče (PLANALP). Prvič v dolgi zgodovini poročil o stanju Alp je bilo mogoče Alpski konferenci v potrditev predložiti celotno poročilo o stanju Alp v vseh štirih alpskih jezikih. Tako »Alpski sistem podnebnih ciljev 2050« kot tudi 7. Poročilo o stanju Alp sta del **Deklaracije** »Podnebno nevtralne in podnebno odporne Alpe 2050«, ki bo sprejeta v okviru XV. zasedanja Alpske konference, s čimer je postavljen bistveni temelj za razpravo v naslednjih letih.

Prvič je bil izveden alpski razpis za varstvo podnebja in energetska učinkovitost v hotelirstvu in gostinstvu pod naslovom »**ClimaHost**«. Razpis pomeni nadaljevanje nemške pobude in je pod okriljem Alpske konvencije na edinstven način povezal dve področji, turizem in podnebje. S pomočjo mednarodne žirije so bili nagrajeni ambiciozni ponudniki počitniških nastanitev in gostinska podjetja iz celotnega alpskega prostora za njihove zglede ukrepe na področju varstva podnebja.

Da bi Alpska konvencija delovala bolje in agilnejše, je avstrijsko predsedstvo skupaj s Stalnim sekretariatom od začetka leta 2018 intenzivno pripravljalo predlog za **optimalnejšo novo strukturo tematskih delovnih teles**. Predlog se je v prvi vrsti ravnal po vsebinskih prednostnih nalogah v Večletnem programu dela 2017–2022. Na tej podlagi so nato potekale številne razprave glede preoblikovanja delovnih skupin z vodji delegacij pogodbenic. Končno je bila oblikovana nova delovna struktura, ki tudi Stalnemu odboru ponovno daje in pripisuje večji strateški pomen.

Poleg tega se je na pobudo Alpske konvencije nadalje krepilo tudi **sodelovanje z Makroregionalno strategijo EU za alpsko regijo (EUSALP)**, ki je poleg Alpske konvencije pomemben regionalno politični instrument. To vzajemno sodelovanje med Alpsko konvencijo in Makroregionalno strategijo EU za alpsko regijo (EUSALP) ustreza tudi političnim ciljem preteklih Alpskih konferenc in je bilo vedno izrednega pomena za avstrijsko predsedstvo, tudi zato, da se izkoristijo sinergije med obema delovnim telesoma in prepreči morebitna dvotirnost. Začetna pobuda je bila dana na delavnici, oktobra 2017 v Gmundnu, kjer so vodje akcijskih skupin EUSALP in tematskih delovnih skupin in platform Alpske konvencije prvič v okviru moderirane razprave izmenjali mnenja o prihodnjem sodelovanju. Na drugi delavnici, septembra 2018 na Dunaju, se je ta razprava nadaljevala in izpostavila konkretne teme, kot so izmenjava informacij s sej delovnih teles, obojestranski status opazovalk in možnost skupnega koledarja aktivnosti.

Oktobra 2017 je v Werfenwengu potekala alpska prireditev na temo »**Trajnostna mobilnost v turizmu**«. Ob tej priložnosti so bili predstavljeni primeri dobre prakse iz celotnega alpskega prostora, pri čemer je bil poudarek posebej na učinkih, ki spodbujajo zdravje.

Nadaljnja težiščna tema Avstrije se je posvetila **področju tal**. Odbor za preverjanje je v ta namen poglobljeno in natančno preveril konkretne določbe zadevnih protokolov z vidika varčne rabe tal in na tej podlagi pripravil alpska navodila za to tematsko področje.

Maja 2018 je v Ausseerland (A) na avstrijskem Štajerskem potekala mednarodna konferenca, ki se je posvetila pomenu **barij** z vidika varstva tal in podnebja in osvetlila pravne podlage.

Ustrezna pozornost je bila posvečena tudi temi **voda**. V tej luči je to temo poglobljeno obravnaval »Forum Alpinum 2018« maja 2018 v Breitenwangu (A).

Politični poudarki so bili namenjeni še **vlogi žensk v gorskih regijah** in področju **hrbovskega kmetijstva**:

Na temo **vloga žensk v gorskih regijah** so se 18./19. aprila 2017 v Alpbachu (A) zbrali predstavniki in predstavnice gorskih regij s štirih kontinentov. V ospredju je bilo vprašanje, kako ženske v ekološkem, ekonomskem in kulturnem smislu oblikujejo, ohranjajo in izboljšujejo dejavnosti v alpskem prostoru. Viden in močan rezultat te konference je Deklaracija »Regionalne rešitve za globalne izzive«, ki je bila nato predstavljena tudi v okviru spremljevalnega dogodka na srečanju CSW (Komisije OZN za status žensk).

V St. Johannu v Pongau (A) je 13. septembra 2017 v skupni organizaciji avstrijskega predsedstva, Kmetijske zbornice Avstrije in avstrijskega Omrežja za prihodnost podeželja

(Netzwerk Zukunftsraum Land) potekala konferenca na temo »**Prihodnost hribovskega kmetijstva v alpskem prostoru**«. Cilj konference je bil poglobljen pregled in odprta razprava o izzivih, s katerimi se danes sooča hribovsko kmetijstvo, ter sprejem »Memoranduma alpskih regij o nadaljnjem razvoju hribovskega kmetijstva v okviru Skupne kmetijske politike (SKP)«, ki ga je v nadaljevanju na Svetu za kmetijstvo in ribištvo EU predstavil avstrijski minister za okolje.

Ne nazadnje pa sta bili izvedeni tudi dve nacionalni delavnici na temo **gozdarstva**, ki sta obravnavali temi »Gorski gozd in varstvo podnebja« in »Gorski gozd in kakovost zraka«.

3. Sodelovanje s Stalnim sekretariatom

Najpomembnejši partner in porok za uspešno izvedbo sej Stalnega odbora ter za učinkovito predsedovanje je bil in ostaja z vidika avstrijskega predsedstva Stalni sekretariat. Za pripravo različnih sej in drugih prireditev predsedstva je Avstrija financirala dodatno zaposlitev v Sekretariatu, ki je delovala kot vezni člen med Sekretariatom in predsedstvom ter kot stik s partnerji na lokacijah posameznih prireditev, s čimer je bilo možno zagotoviti zelo dobro usklajenost in visoko kakovost sej. Tim Stalnega sekretariata in njegovo vodstvo zagotavljajo visoko strokovno in medkulturno kompetenčnost, zanesljivost in ustvarjalnost. Z vidika avstrijskega predsedstva je sodelovanje teklo odlično in bilo odločilen kamenček v mozaiku uspeha ter doseženih rezultatov.

Naloga predsedstva je bila tokrat tudi v tem, da se zagotovi ustrezno nasledstvo za gospoda veleposlanika, mag. Markusa Reitererja, v njegovi funkciji generalnega sekretarja, ki 30. junija 2019 v skladu s pravilnikom zapušča Stalni sekretariat. V ta namen je bil izveden razpis na evropski ravni, ki se je zaključil 5. marca 2019 v Innsbrucku s predstavitvenimi razgovori s petimi izbranimi kandidati in eno kandidatko. Na tem mestu se želi avstrijsko predsedstvo posebej iskreno zahvaliti gospodu veleposlaniku Reitererju za njegovo stalno podporo, ustvarjalnost in njegovo neutrudno zavzetost.

4. Dialog z delovnimi skupinami in s platformami

Da bi zagotovili stalno izmenjavo informacij med tematskimi delovnimi telesi in jo po potrebi tudi poglobili, je avstrijsko predsedstvo januarja 2017 na Dunaju organiziralo delavnico za predsedujoče delovnih skupin in platform.

Tako so bile denimo v oblikovanje sektorskih ciljev v okviru priprave poročila »Alpski sistem podnebnih ciljev 2050«, ki je potekala pod avstrijskim predsedstvom Posvetovalnega odbora za alpsko podnebje, aktivno vključene vse delovne skupine.

5. Sodelovanje z opazovalkami, alpskimi omrežji in s civilno družbo

Ob zavedanju, da lahko Alpsko konvencijo napolnimo z življenjem in jo dejansko dojemamo le skupaj s prebivalci alpskega prostora, so bile opazovalke in alpska omrežja kot njihov glasnik ter predstavniki interesov, vedno pomemben partner avstrijskega predsedstva. Zato je bila kot novost skoraj logično uvedena redna neformalna izmenjava mnenj z opazovalkami Alpske konvencije pred vsako sejo Stalnega odbora.

Na osnovi pobude Švice leta 2012, da se zasedanja Alpske konference povežejo z izvedbo Alpskega Tedna, ter v smislu nadaljevanja zadnjega Alpskega Tedna 2016 v Grassauu pod nemškim predsedstvom, je treba nadaljevati ta dialog alpskega prebivalstva in delovnih teles Alpske konvencije. Tako so bile opazovalke Alpske konvencije povabljene, da poskusijo ob robu XV. zasedanja Alpske konference 2019 v obliki intermeza pod motom »Jutri v Alpah« vzpostaviti dialog z različnimi skupinami deležnikov.

6. Spodbujanje projektov za izvajanje Alpske konvencije

Možnost, ki jo v prednostni nalogi »osredotočanje na prebivalstvo in kulturo« daje Večletni program dela Alpske konference 2017–2022, da se s projekti in pobudami spodbuja ozaveščanje o Alpski konvenciji, je bila za avstrijsko predsedstvo izrednega pomena, ne nazadnje tudi ob občutni pomoči Stalnega sekretariata. Zato je bila za predsedstvo izredno pomembna podpora projektov, kot so Mladinski parlament, nagrada Young Academics Award, alpska vozovnica Alpen-Interrail-Ticket, festival »Brati gore« ali pohodniška tura »We are Alps Tour« itd.

7. Zeleni dogodki

Stalni odbor je neposredno prispeval k prizadevanjem Stalnega sekretariata v luči izvajanja Akcijskega načrta za podnebje tako, da je potek sej, vključno s potovanji na seje in odhodom s sej oblikoval kar najbolj trajnostno. Glede na posamezne kraje prireditve obstajajo za trajnostne prireditve različne zahteve in certifikati. Seje Stalnega odbora, ki so potekale v času avstrijskega predsedstva, so bile izvedene kot zeleni dogodki.

B Predlog sklepa

Alpska konferenca se seznani s poročilom predsedstva in se zahvali predsedujočemu Stalnega odbora in celotni ekipi predsedstva za opravljeno delo.